

ORGANIZACIJA ZA EVROPSKU BEZBEDNOST I SARADNUJU

POLICIJSKO OBRAZOVANJE I RAZVOJ

Misiji OEBS-a na Kosovu, trećem stubu Misije privremene administracije UN-a (UNMIK), poveren je mandat izgradnje institucija i demokratije i promovisanja ljudskih prava i vladavine prava. Njegovo Odeljenje obuke i razvoja policije (OORP) ima zadatak da razvija i obučava novu demokratsku Kosovsku policijsku službu koja će podržavati vladavinu zakona i dalje poštovanje ljudskih prava.

Uvod

OEBS-ova Škola kosovske policijske službe (ŠKPS) osnovana je septembra 1999. sa ciljem da se stvori moderna policijska snaga koja će vratiti poverenje u primenu zakona i koja će efikasno primeniti principe policije u zajednici.

Odeljenju obuke i razvoja policije (OORP) poveren je zadatak da razvije i obezbedi demokratski orijentisane osnove policijske obuke za 7.300 lokalno regrutovanih policajaca do decembra 2005. godine (toliko je procenjeno da je potrebno za efikasno sprovođenje zakona). Do danas je blizu 7.000 policajaca završilo ŠKPS.

Regrutovanje i selekcija

Dok OEBS obučava regrute, UNMIK policija i Kosovska policijska služba (KPS) su u potpunosti odgovorni za obradu prijava za ŠKPS. Tokom procesa selekcije svesno se išlo na to da se regrutuju muškarci i žene iz različitih regiona koji odražavaju kosovsku etničku i kulturnu raznolikost. Svi kandidati moraju imati završenu srednju školu (ili ekvivalent tome), da imaju između 21 i 25 godina i da im je mesto prebivališta na Kosovu. Takođe moraju biti u odličnoj fizičkoj kondiciji, da poseduju čvrst moralni karakter, da budu tolerantni i voljni da rade sa ljudima različite etničke pripadnosti. Uz to treba da pokažu posvećenost zaštiti ljudskih prava svih ljudi.

Kandidati koji ispunjavaju ove kriterijume podvrgavaju se brojnim lekarskim i psihološkim ispitivanjima kao i potpunoj proveri biografskih podataka.

ŠKPS tokom proteklih pet godina radi na stvaranju demokratske policijske službe koja će se podržavati i voditi se principima vladavine prava i poštovanje ljudskih prava svake osobe.

KONTAKT INFORMACIJE
Kancelarija za odnose
sa štampom
Sedište Misije OEBS
38000 Pristina

TEL. +381 38 500 162
Fax: +381 38 500 188,
www.osce.org/kosovo
press.omik@osce.org

Programi obuke

Nakon što bivaju regrutovani, kandidati moraju da prođu brojne programe obuke da bi mogli da budu rasporedjeni u okviru KPS-a.

Osnovni kurs obuke

Trenutno, polaznici koji dolaze u ŠKPS prolaze kroz dvadesetonedeljnou osnovnu policijsku obuku. Osnovni program obuke podržava principe demokratskog rada policije i ljudskih prava i pokriva široki spektar veština koje su potrebne za rad policije u demokratskom društvu. Ovo obuhvata: patroliranje, krivičnu istragu, prikupljanje sudskega dokaza, kontrolu saobraćaja, odbrambene taktike, upotrebu sile i vatrene oružja, prvu pomoć, zakone koji se primenjuju i tehnike ispitivanja. Međunarodni standardi ljudskih prava su utkani u sve glavne predmete kako u učionici tako i u praktičnim vežbama na terenu. Časovi se drže na engleskom, albanskem i srpskom jeziku.

Šezdeset međunarodnih i 105 instruktora KPS-a, kao i preko 200 članova lokalnog osoblja, uključujući tri pravna eksperta, vode polaznike svakodnevno kroz njihovu obuku i pomažu celokupnom radu škole.

Da bi započela proces obuke, Misija je renovirala Policijsku akademiju u Vučitrnu, objekat koji sada može da primi oko 650 polaznika i koji je opremljen savremenom opremom za nastavu i obuku.

Policajci po završetku policijske škole preuzimaju obavezu stvaranja i održavanja sigurnog životnog okruženja za sve ljude koji žive na Kosovu.

Obuka na terenu

Oni koji uspešno završe osnovni kurs obuke moraju da završe i 20-nedeljnu strukturalnu obuku na terenu sa UNMIK policijom. Obuka na terenu je usredsređena na praktičnu primenu onoga što se radilo na kursu i razvija dalje veštine rada policije u zajednici. Tokom ove faze obuke, oni koji su završili kurs u ŠKPS-u, bivaju razmešteni zajedno sa UNMIK-om, glavnim instruktorima i instruktorima za obuku na terenu, koji tada imaju ulogu mentora i procenjuju celokupni učinak diplomaca.

Nakon uspešno završene 40-nedeljne kombinovane nastave u učionici i na terenu, novi policijci postaju kvalifikovani i spremni da samostalno obavljaju dužnost kao jedan od članova KPS osoblja.

OEBS nastavlja sa kursevima osnovne obuke policijaca na terenu za odabrane grupe međunarodnih policijaca UNMIK-a. ŠKPS takođe nudi dvonedeljni kurs obuke policijaca na terenu (OPT) za odabrane KPS policijce koji su počeli da izvršavaju svoje mentorske dužnosti početkom 2004. OPT kursevi su namenjeni standardizovanju programa predavanja dok pomažu KPS-u i međunarodnim policijicima u proširivanju njihovih sposobnosti kao instruktora u svom poslu.

Obuka za proveru sposobnosti

ŠKPS takođe organizuje obuku za proveru sposobnosti za sve KPS policijce. Cilj ovakve obuke je da redovno verifikuje nadležnosti i da potvrdi spretnost i iskustvo KPS policijaca u određenim stručnim oblastima. Proces provere uključuje obezbeđivanje dokaza o trenutnoj spretnosti u upotrebi vatrene oružja, prve pomoći, taktika samoodbrane i identifikacija droga.

Obuka za nadzor/rukovođenje

ŠKPS takođe sprovodi kurseve nadzora, srednjeg nivoa rukovođenja i višeg nivoa rukovođenja/nadzora za odabrane KPS policijce. Nakon završetka 100-časovnog kursa nadzora, policijci su priključeni grupi mogućih KPS nadzornika. Do danas, UNMIK je mnoge KPS policijce koji su završili ovaj kurs unapredio u činove: pukovnika – 5; potpukovnika – 13; majora – 9; kapetana – 52; poručnika – 129; i vodnika – 702.

Viša/specijalizovana obuka

Od 2001. godine ŠKPS nudi četvoronedeljni kurs za krivičnu istragu (KKI). Do danas je preko 100 KPS policijaca uspešno završilo ovaj kurs.

Sveobuhvatna obuka u ŠKPS-u priprema nove policajce za njihove zahtevne poslove. Kako bi se obezbedio kvalitetan rad policije, policajci takođe prolaze dodatne obuke i provere sposobnosti.

ŠKPS je takođe počela da organizuje i četvoronedeljni kurs za istragu saobraćajnih nezgoda. Pored toga razvijen je i jednonedeljni kurs vožnje u hitnim situacijama. Ovi kursevi će se tokom 2005. godine održavati nedeljno.

Osim toga, OORP je sačinio i osnovni kurs teorije za vozače koji je pohađalo 1.767 KPS policajaca i 867 polaznika. Svi su ovaj kurs uspešno završili.

Trenutno ŠKPS ima 105 instruktora (kosovskih Albanaca i kosovskih Srba), kao i tri instruktora iz oblasti prava.

Program za kvalifikaciju instruktora

U augustu 2001. godine, 16 odabranih KPS instruktora završilo je intenzivan 12-nedeljni program kvalifikacije, koji ih je učinio prvim kvalifikovanim KPS policijskim instrukturima.

Do kraja 2002. još 100 KPS policajaca je završilo obuku i dobilo certifikate za instruktore. Oni su raspoređeni da pokrivaju glavne predmetne oblasti u Programu provere sposobnosti. Tokom 2003. i 2004., ŠKPS je obučila i dodatnih 265 instruktora koji su raspoređeni na različite programe obuke.

Specijalni projekti

Od kada je osnovano, OORP (Odeljenje za obrazovanje i razvoj policije) je radilo na tome da pomogne na utemeljenju koncepta za rad policije u zajednici. Radeći sa KPS-om, razvijen je i ostvaren veliki broj projekata na ovom polju.

Nakon nereda u martu 2004., OORP je usredsredio svoju podršku na projekte koji jačaju vezu između policije i omladine, i povećavaju bezbednost i dobrobit lokalnih zajednica.

Pored obuke u ŠKPS-u, OORP je osnovao Programe policije za saradnju sa zajednicom u osam multietničkih opština: Dragaš, Kosovo Polje, Đakovica, Kačanik, Leposavić, Novo Brdo, Orahovac i Vučitrn.

OORP je takođe organizovao i multietnički seminar na temu organizovanog kriminala. Seminar je pokrenuo ideju da društvo, kao celina, treba da radi na tome da iskorenji organizovani kriminal. Ovo je unapredilo primenu koncepta rada policije u zajednici.

Statistika o polaznicima/kursevima

Od 16. oktobra 1999., kada je u ŠKPS-u diplomirala prva klasa od 176 regruta, do 30. oktobra 2004., 29 klase i 6.953 policajca su prošla obuku.

Predviđeno je da 30. klasa sa 345 kadeta završi osnovni kurs do 28. maja 2005., nakon čega će KPS imati sledeći etnički i polni sastav:

Etničko poreklo od 1. do 30. klase

Kosovskih Albanaca	Kosovskih Srba	Ostali*
84%	10%	6%

* Kosovskih Roma, Turaka, Goranaca, i Bošnjaka

Analiza po polovima od 1. do 30. klase

Muškaraca	Žena
84%	15%

Klasa	Broj	Datum diplomiranja
01	176	06. oktobar 1999.
02	173	19. februar 2000.
03	230	22. april 2000.
04	215	20. maj 2000.
05	276	17. jun 2000.
06	314	15. jul 2000.
07	312	12. avgust 2000.
08	281	16. septembar 2000.
09	269	14. oktobar 2000.
10	292	18. novembar 2000.
11	310	16. decembar 2000.
12	287	03. februar 2001.
13	260	03. mart 2001.
14	250	14. april 2001.
15	201	13. maj 2001.
16	260	15. septembar 2001.
17	284	15. januar 2002.
18	296	30. mart 2002.
19	285	29. jun 2002.
20	283	14. septembar 2002.
21	81	14. decembar 2002.
22	253	14. decembar 2002.
23	22	12. april 2003.
24	96	12. april 2003.
25	195	28. jun 2003.
26	202	27. septembar 2003.
27	185	12. decembar 2003.
28	328	29. maj 2004.
29	337	30. oktobar 2004.
30	345	04. jun 2005.

Ukupno: 7.289

NAPOMENA: Neki od policajaca su napustili službu u zadnjih pet godina. Očekuje se da 31. klasa ima oko 350 polaznika.

Rezultati

Policajci KPS-a, koji patroliraju Kosovom su brojno nadmašili svoje kolege iz UN Civilne policije i, prema svim izveštajima, vrše svoje dužnosti profesionalno.

Proces stvaranja nove policijske službe na početku je zahtevao da ŠKPS razvije ubrzani Osnovni program obuke, kasnije se rad više usmeravao na nadzor i rukovođenje, kao i na specijalizovanu i obuku za vreme rada.

ŠKPS takođe obezbeđuje i obuku za službenike granične policije i zatvorske službe. Osim toga, u 2005. nastaviće da, u saradnji sa bilateralnim partnerima OEBS-a, pruža vanškolsku obuku na temu organizovanog kriminala, pregovaranja u oslobođanju talaca, tima za posebne namene, rada policije u zajednici.

ŠKPS poziva i ohrabruje kandidate ženskog spola da se prijave na obuku kako bi osigurale jednaku zastupljenost spolova u policijskoj službi.

Mart 2005.